

Va faltar la frase

Després d'haver complert condemna per proclamar la República Catalana, el president Lluís Companys va sortir al balcó de la plaça Sant Jaume i va pronunciar unes paraules que acabarien fent història. Va dir «Tornarem a sofrir, tornarem a lluitar, tornarem a guanyar», però la frase que tots tenim al cap és lleugerament diferent: «Tornarem a lluitar, tornarem a sofrir, tornarem a vèncer». Va ser l'historiador i polític Josep Benet qui la va retocar perquè tingués més força, i va quedar fixada com si fossin les paraules literals que Companys havia pronunciat. Ho vaig llegir en un article de Màrius Serra a "La Vanguardia". «Vèncer» sonava més ampul·lós que «guanyar» i al cap i la fi seguia dient el mateix, però agafava un aire més èpic, que és del que es tractava. Talment com quan un fotògraf retrata algú baixet i ho fa en contrapicat per transmetre la sensació d'una alçada que no té. Els mites, de vegades, depenen d'aquests petits detalls.

Molts cops la història necessita algunes frases altisonants per acabar-nos de convèncer de la importància dels fets. I en aquests dies confusos en què és tan poc clar si seguim formant part d'Espanya o ja vivim a la República de Catalunya, hem trobat a faltar una declaració pomposa i inequívoca que ens tragués de dubtes. Per haver quedat absolutament clar, algú hauria d'haver pronunciat aquelles paraules solemnes que passen dels discursos als llibres escolars, però ningú ho va fer. Se suposa que li hagués correspost al President -que mentre preparava les "estructures d'estat" tenia temps de sobres per rumiar-les-, però al final no les va pronunciar i és com si totes les votacions i totes les lleis no tinguessin la força suficient com per fer-nos creure que això és un nou estat. En els últims quaranta anys, després que Tarradellas digués allò de «Ciutadans de Catalunya, ja sóc aquí», possiblement l'única frase lapidària i popular la va pronunciar el Joaquim Maria Puyal quan va cridar "Urruti t'estimo!" retransmetent un partit... que molts no recordem. Un trist balanç, certament. En uns moments tan intensos i veient com alguns s'han agafat a l'exclamació del major Traperó («Bueno, pues molt bé, pues adios») com si fos una sentència en llatí, es quan ens adonem del nostre dèficit de grans paraules. Definitivament, i parafrasejant el manifest fundacional de la Nova «ens calen frases d'ara». Amb urgència.

Parlament de Catalunya Foto: Job Vermeulen